

THEMA: HET WARE GELOOF

1. DE INHOUD

2. DE VORM

3. HET DOEL

Er is gesproken over wat een waar geloof is.

Dat dat geloof gekenmerkt wordt door vertrouwen.

Maar nu komt de vraag aan de orde: Wat is nu de inhoud van dat geloof?

Waar is dat vertrouwen nu op gebaseerd?

Wat is de grond om te geloven, te weten, dat dat vertrouwen niet een ijdel vertrouwen is, maar dat dat vertrouwen een vaste grond heeft, zodat het echt waar is: Die op de hoge God vertrouwd, heeft zeker op geen zand gebouwd.

Dan moet dat toch wel een degelijke, hechte grondslag zijn. Want over het algemeen hoor je toch stemmen die zeggen: Nu, je kunt toch eigenlijk nergens van op aan. Je kunt ten diepste op mensen niet aan, je kunt niet op de wetenschap aan. Je kunt niet aan op de eerlijkheid en op de betrouwbaarheid van de mensen.

Sommigen houden het lang vol, maar dan is er opeens die teleurstelling, het vertrouwen wordt beschaamd.

Je kunt dat ook in je eigen directe omgeving hebben, bij iemand die je zeer na aan het hart ligt. Het kan wel een gezinslid zijn, waar je een zeker vertrouwen in stelt, en dat je op een bepaald moment zo ontnuchterd wordt, dat je zegt: O, ik had een heel andere voorstelling en kijk nu eens wat er uit de bus gekomen is.

Zo zijn er mensen die hun leven lang gebukt gaan onder het feit dat hun vertrouwen in iets of in iemand zó beschaamd is.

Nu kun je natuurlijk zeggen: Een mens is niet te vertrouwen, je kunt jezelf niet vertrouwen.

Het staat ook in de Bijbel, één van de profeten zegt: 'Vertrouw niet op degene die in uw schoot ligt'. Dat is dan je eigen vrouw. 'Vertrouw niet op een voornaamste vriend, want het kan zijn je een slang koestert' En daarmee wordt dat dan afgedaan.

Deze mensen beseffen vaak ook weer niet wat ze zeggen. Ze beseffen niet dat als de profeet dat zegt, dan profeteert hij eigenlijk dat het zo'n Godvergeten tijd kan zijn, dat je zelfs in je eigen huis niemand kunt vertrouwen, maar dat is dan ook een oordeel van God.

Het lijkt mij niet de weg om net te doen alsof dat heel gewoon is. Gelukkig is de mens, die werkelijk nog geschókt kan worden, als zijn vertrouwen wordt beschaamd en die niet gelijk er overheen in een soort lauwheid zegt: "nu, ja!"

CATECHISMUS ZONDAG 7 VRAAG 22

Begrijp je wat ik bedoel?

Gelukkig dat er nog enig vertrouwen is. Want het is een oordeel over onze eigen zonden als het zo erg wordt, als wat de profeet zegt: Dat je je eigen vrouw en je eigen vriend in geen enkel opzicht meer kunt vertrouwen, maar dat ze allemaal steken als een doornheg. Er is dus enig vertrouwen mogelijk, gelukkig! Hoe vaak het ook beschaamd wordt. Maar je voelt tegelijkertijd aan, het niveau van waarop je vertrouwt, en op wie je vertrouwt, is heel verschillend.

Je kunt bijvoorbeeld op een dokter vertrouwen, maar in feite verliest deze man de laatste strijd. Ergens is dat ook een pijnlijke zaak in dat beroep. Dat je op een bepaald moment gewoon machteloos staat. Dat je zegt: Ik kan niets meer doen. Het lijkt me ook vaak moedbenemend, vooral als het jonge mensen geldt, die vol vertrouwen naar je hebben opgezien en naar de mogelijkheden die er zijn op medisch gebied. En dat je tenslotte machteloos erbij staat.

Zo kan het ook zijn met dingen van zakelijke aard.

Dat je ergens je vertrouwen op gezet hebt, maar ja, wat kun je er aan doen als de bank springt, of als er ik weet niet wat gebeurt?

Dan kun je zeggen: Je vertrouwen is beschaamd. Dat kan heel erg zijn, zó erg, dat de mensen menen dat ze er maar een eind aan moeten maken, aan hun leven, want ze zijn in één keer geruïneerd.

Maar ik bedoel maar, het zijn dingen die betrekking hebben op dat stukje tussen de wieg en het graf.

Uiteindelijk draait alles gewoon door, hoe erg sommige dingen ook zijn. Dat kan met een vriend zijn of met een vrouw of met een man - God beware ons ervoor - dat je vertrouwen ten ene male misplaatst blijkt te zijn geweest. Maar misschien ontmoet je nog weer iemand die je wel vertrouwen mag, waar je in wederzijds vertrouwen mee mag leven.

Maar of dat nu zo zal zijn, of niet zal zijn, het blijft toch min of meer liggen op een bepaald niveau van wat ons mensen hier, in dit menselijke leven, met al zijn ups en downs overkomen kan.

Maar nu gaat het in het Woord van God over iets van ontzaggelijk meer belang.

Het gaat niet alleen over dat poosje dat we op aarde zijn, maar het gaat ook over de eeuwigheid. En eeuwigheid is voor ons al iets on-in-denkbars. Eeuwig. Geen einde ergens aan komen. Het gaat over de zaken waarvan we wel zeggen: Eeuwig wel of eeuwig wee. Al voelen wij dat misschien niet altijd zo duidelijk aan en al zitten wij dan meer in de zaken van deze tijd en de gebeurtenissen van deze tijd en al zijn we misschien op dit moment geschokt over één of ander faillissement of wat ook, maar je zult toch ontdekken, alles gaat verder en alles moet verder, de wereld draait gewoon door en wij óók. Maar ten diepste raakt het niet het doel, de bestemming van je leven, van jouw eigen, persoonlijke leven, wat je niet werkelijk kunt over doen aan je buurman. Want al ben je nog zo vertrouwd met elkaar en al heb je nog zoveel liefde en zorg van elkaar, ook dát heeft bepaalde grenzen. Al vorm je een gemeenschap, die

CATECHISMUS ZONDAG 7 VRAAG 22

gemeenschap heft toch het individu niet op.

Al draag je de naam van je man, jij blijft toch ook díé vrouw, met dát gegeven, en omgekeerd.

Dat kan ook zo zijn bij tijden van ziekte en sterven. Dan mag je soms héél ver met elkaar mee gaan, je mag de hand van elkaar vasthouden, totdat de dood hem heeft koud gemaakt, maar je kunt niet méé! Díé persoon, met heel zijn leventje, lang of kort, die gaat die reis alleen, even menselijk gezien.

Hij moet alles achterlaten, kinderen, man of vrouw, alles achter laten. Persóónlijk moet je verder.

Nu gaat het in het Woord van God ook wel over de dingen van deze tijd, uiteraard, met alle waarschuwingen, met alle praktische levenswijsheid die wij vinden in het Woord van God, maar het gaat ten diepste toch dáár om:

Is er uitkomst?

Perspectief?

Voor ons en in ons doodlopende leven?

Is er werkelijk een verder?

En dan niet alleen een verder in de vorm van een voortbestaan, want al is de rampzaligheid ook een eeuwig sterven, al is het een voortbestaan, het is geen eeuwig léven!

Het gaat hier om het eeuwige léven! Niet zonder meer om een voortbestaan, eeuwig léven. Waar moeten we heen?

Waar kunnen we van zeggen: Zó is het, dát is het!

'Ik weet aan Wie ik mij betrouwe,
al wisselen ook dag en nacht;
ik ken de Rots waarop ik bouwe.'

Kijk, daarom wil de Catechismus niet spreken van een blind geloof, een onwetend geloof. Hij wil niet dat er volstaan wordt met: "Wat ben jij?" "Ja, ik ben Hervormd, ik ben gereformeerd, ik ben Oud Gereformeerd, ik ben dit of dat."

Of zonder meer: "Ben jij ook een gelovige?" "Ja, ik ben ook een gelovige, want ik ben Christelijk." Dat wil hij niet, want de Heidelbergse Catechismus denkt aan dat woord uit de Bijbel: "Mijn volk gaat verloren, omdat het geen kennis heeft."

Er moet toch een inhoud zijn. Kinderen, daar is ook de catechisatie voor. Niet alleen de zondagpreken, maar óók de catechisatie.

Ja verleden week was ik nog ergens, nu ja, dan krijg je allicht zo'n gesprekje, in een ziekenhuis met die en die en dan wordt er wel eens gezegd: Ja, dominee, we geloven toch allemaal in dezelfde God en we zullen allemaal voor dezelfde God moeten verschijnen. En hóé je dat nu geloofd, dat is even niet belangrijk, laten we daar maar niet eens over praten. Ieder het zijne, maar het komt toch allemaal op hetzelfde neer.

Dan proef je daar ook een groot stuk onkunde in. Want als je zou zeggen: Maar wat gelooft u dan? Nu ja, ik geloof wel dat er een God is, dat geloof ik zeker. En ik geloof ook wel dat we nog eens een keer verantwoording zullen moeten afleggen over alles wat we gedaan hebben. Maar dat is dan ook vaak alles, meer weet men niet.

Ik werd als kind, of als jongen op het werk en op school pijnlijk getroffen in de omgang

CATECHISMUS ZONDAG 7 VRAAG 22

met kinderen en met jongens van je eigen leeftijd, door de grote mate van onwetendheid. En ik heb gemerkt dat er duizenden mensen zijn, die al tien, vijftien jaar bewust in de kerk zitten en die de meest eenvoudige dingen van het Woord en van het geloof gewoon niet weten. Die, als je een woord gebruikt, of je hebt het ergens over, dat ze zeggen: Wat bedoel je nu eigenlijk, waar heb je het over? Heb je dat dan niet op de catechisatie gehoord, of zo? Nou,nee. Maar wat heb je dan? En dat is eigenlijk pijnlijk.

Nu weet ik wel, je denkt misschien wel eens: Het komt niet aan op wat je allemaal weet. Nu, dat is waar, dat ben ik direct met je eens, daar komt het niet op aan. Het kan niet blijven bij een verstandelijke kennis, dat is het geloof niet. Het geloof is geloofs-kennis en een vast vertrouwen. Daar ben ik het direct mee eens; ik zou ook de laatste zijn om wat dát betreft de zaken op de spits te drijven.

Ook als er belijdenis is, dan ben je het meest blij als je merkt dat een jong mens, door de Heere Zelf, maar dan van binnenuit, de Naam van de Heere wil belijden, mág belijden. En dat het niet zomaar iets is. Dus dat weet ik wel.

Maar nu wat anders.

- En dan moet ik me schamen, hoor. Ik noem mezelf gelijk maar als voorbeeld, anders kijk je misschien ergens tegenaan, waar je niet tegenop moet kijken. Helemaal niet. - We stellen het eens even ideaal.

Als je nu het Hooglied leest - er is over het Hooglied altijd veel te doen geweest, er zijn mensen die er op een akelige manier over kunnen praten, maar daar begeef ik me nu niet in - dan lees je dat die bruidegom zo veel wéét van die bruid. Eigenlijk weet hij dat alleen.

Waarom?

Hij houdt van haar. Hij heeft liefde voor haar. Een ander ziet het misschien niet eens, maar die mag ook niet zien wat de bruidegom mag zien, wat die bruidegom in die bruid mocht bezitten. Maar dat is omgekeerd ook zo.

Die bruid weet zo veel van haar bruidegom. Dat heeft ze niet alleen uit een boekje, maar dat wil ze graag weten omdat ze van hem houdt.

Je weet bijvoorbeeld bepaalde dingen van je kinderen. Een kleine afwijking, een klein plekje hier of daar. Dat weet je van je vrouw, of van je man, neem ik aan. Een moedervlek, een bobbeltje of een scheef plekje. Wij zijn geen van allen volmaakt symmetrisch.

Waarom weet je dat?

Omdat je liefde hebt.

En dan moeten wij ons toch wel schamen vanwege onze liefdeloosheid. Dat we nog niet eens onze gedachten één ogenblik kunnen bepalen bij 'om Wie het nu eigenlijk gaat'. Want wij geloven niet in letters, maar als het goed is in een Persoon, in een Wezen, bestaande uit drie Personen.

En dan vind ik het toch ook wel eens akelig als je mensen tegenkomt die zeggen: Je kunt er wel zo diep op ingaan, je kunt wel dit of dat. En dan ga je er helemaal niet diep op in. Maar nog maar heel gewoon, laten we zeggen, wat de Schrift duidelijk openbaart. En dan komt er al iets van die korzeligheid; dat klopt ergens niet.

Je mag eigenlijk altijd wel vragen: Alstublieft Heere, trek mij, ik zal U nalopen. Laat Uw

CATECHISMUS ZONDAG 7 VRAAG 22

liefde mij vangen, dat ik echt ook mag zeggen: Ik heb U lief, omdat U mij eerst heeft liefgehad.

In het gewone leven, als er iemand valt, van je kinderen, of je vrouw, of je man, dan hoor je gelijk een gestommel op de trap en daar komt moeder aanrennen: Wat is er? Waar heb je je zeer gedaan? Kom maar gauw hier, ik heb nog een pleister, of, ik zal er een snoepje op leggen. Zo gaat dat toch in het gewone leven? Soms gaat het je toch door merg en been?

Maar nu het andere: De Heere Jezus Christus.

Is er een smart als Zijn smart?

Door Zijn striemen is ons genezing geworden.

Zijn bloed en wonden zijn de ingang tot het paradijs.

Wat kan je dan een armoe en beschaamdheid overvallen. Bij ons, bij mij is de beschaamdheid des aangezichts.

Dan zit ik voor de preek, of zo, te denken en je kunt niet. Of je gedachten worden afgeleid. Terwijl het Woord van God alles waard is. Je voelt je moedeloos, totdat je het mag overgeven aan de Heere: Heere, leer mij Uw weg.

Wat is dat dan groot!

Dan is elk samenzijn een ontdekkingsreis, voor mij ook! Het komt misschien niet altijd goed uit, precies uit zoals je gedacht hebt. Maar dat komt juist omdat het een ontdekkingsreis is. Je ontdekt daar iets, wéér een eiland, wéér iets. En dat wil je graag doorgeven aan elkaar. O, wat hebben wij dan toch nodig ook, dat wij zó door de liefde, als het ware, van de Heere gevangen worden, door Zijn wederbarende genade op Zijn spoor worden gezet. En dat niet alleen één keer, maar elke keer weer. Elke dag en elke zondag, als we samen mogen zijn in de kerk. Want dáár gaat het om de inhoud van het geloof.

Wat geloof je nu?

Dan begint de één al gelijk een verhaal:

"Ik heb zoiets meegemaakt, ik geloof dat er een Opperwezen is. Dat weet ik zeker, anders was ik al dood geweest. Met z'n allen zaten we in die trein, of, met z'n vieren zaten we in de auto, of, we zouden allemaal met dát vliegtuig meegaan en dat is neergestort. Ik ben nét niet meegegaan, ik stond wél op de lijst. Nu, dan hoef je toch niet te twifelen dat er een voorzienigheid is, dat er een God is in de hemel".

Een kind zegt (ik vind het mooi hoor, daar gaat het niet om):

"Ik was zo bang voor het examen of tentamen, ik heb toen gevraagd of de Heere God mij helpen wilde, en het is allemaal meegevallen. Ik geloof wel dat alles bestuurd wordt."

En dat is ook zo.

Maar zo heeft iedereen z'n verhaal. Zo kunnen Christelijke mensen, Mohammedaanse mensen, Roomse mensen, en noem maar op, die kunnen allemaal wel op de een of andere manier iets zeggen waarom ze geloven dat er ergens iemand is - sommigen spreken over de grote Stuurman - die alle dingen bestuurt.

CATECHISMUS ZONDAG 7 VRAAG 22

En het is gek, hè, ik heb ook diverse dingen meegemaakt, wonderlijke dingen, en dat dat voor mij juist altijd zo'n strijd geweest is: 'Die alle dingen bestuurt, bestuurt, écht bestuurt.'

Maar goed, zo heeft iedereen zijn verhaal.

Wat heeft nu een Christen nodig te geloven?

Er staan bij: 'een Christen'.

Is hij dat dan vóórdat hij gelooft?

Nee, dat is hij niet, maar er wordt gewoon gevraagd naar de papieren: "Wie ben je, waar ga je naar toe?"

Er staat ook bij: 'nodig'.

Het kan niet zonder.

Het zal toch ergens moeten zijn: Ik wéét in Wien ik geloofd heb, ik wéét mijn Verlosser leeft, ik ben verzekerd dat noch dood, noch leven, noch enig ander schepsel mij zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Heere.

Daarom is het nodig!

Wij hebben het nodig!

Het is een noodzaak, wil het geloof niet een abstract iets zijn, wat ergens in de lucht hangt, waar we ook een staartje van meegekregen hebben. Nee, het geloof zal iets 'zijn' en de 'inhoud' van het geloof, die ons wordt 'eigen' gemaakt.

Zoals de apostel zegt (al gaat het met ons heel anders, maar het gaat om de inhoud): "Het heeft Gode behaagd, Zijn Zoon in mij te openbaren." Op welke wijze de Heere dat doet, komt nog wel aan de orde.

Nu dan, wat is dan een Christen nodig te geloven?

Waar rust nu dat vertrouwen op?

En dan staat er zo eenvoudig in het antwoord: "Al wat ons in het Evangelie beloofd wordt."

Dat is een belangrijk punt.

Weet je waarom het zo belangrijk is?

Omdat het, laten we eerlijk zeggen, op het eerste gehoor ons een klein beetje als niet zo belangrijk voorkomt!

Omdat we denken: Nou ja, ik zou liever wat anders willen lezen. Ik zou liever iets persoonlijkers!

Kijk, als je een lot gewonnen hebt in de loterij, dan krijg je misschien bericht thuis, of met naam en toenaam wordt gezegd dat jouw nummer heeft gewonnen. Maar dit klinkt mij zo algemeen in de oren. Dan kan iedereen wel zeggen: Ik geloof wel hoor. Wat dan?

Nou, alles wat er in de Bijbel staat, in het Heilig Evangelie.

Is dat ergens toch niet een beetje aanvechtbaar?

Want je moet het toch híér wéten?

Kun je het eigenlijk ooit wel zéker weten, dat God vóór je is, als je niet persoonlijk een stem hoort uit de hemel, of er komt een teken van Godswege in je leven, dat je zegt: Heere, als dit of dat nu zo mag zijn, dan geloof ik, dan zal dat het teken zijn dat ik toch echt een Christen ben, die bij U hoort.

Dat ligt ons meer voor de hand. Gelijk oversteken. We zijn wat dat betreft Nederlanders,

CATECHISMUS ZONDAG 7 VRAAG 22

boter bij de vis.

En nu staat er zo: "Al wat ons in het Evangelie belóófd wordt."

Nu, we zijn al gewend dat er heel wat beloofd wordt, zonder dat het ooit uitgevoerd of gegeven wordt.

En nu staat hier: 'beloofd wordt'.

Ik voel me opeens eigenlijk niet zo privé, particulier aangesproken in dat antwoord.

"Al wat ons in het Evangelie beloofd wordt."

Nee, ik hoor liever hoe iemand bekeerd is en wat hij ervaren heeft. Wanneer het begonnen is en wat er daarna nog allemaal gekomen is. En hoe hij tenslotte zo zeker en ontwijfelbaar weet dat het goed met hem staat, voor de eeuwigheid en voor de tijd, wat er ook gebeurt.

Kijk, als je nu iemand hebt die zomaar bekeerd is, die een vloeker en, dat vind ik nu mooi. Dat kun je tenminste duidelijk zien. De ene week zat hij nog bezopen in de kroeg, of stond hij nog op het voetbalveld mee te keer te gaan, of zat hij nog hier of daar, en kijk nu eens, nu zit hij in de kerk. De man wéét dat God met hem begonnen is. Die kan zeggen: Het was zoveel januari, en opeens was God me te sterk geworden en wat er toen gebeurd is,

Als je zoiets hoort, zeg je: Tjonge, ik wou dat ik dat had, dat het met mij zo duidelijk gegaan was. Die man weet tenminste zeker, dat gelooft hij.

Is dat écht zeker?

Kun je je daar niet in vergissen?

De apostelen hebben zich weleens vergist. Filippus doopte iemand en die dacht dat hij er een zaakje mee kon beginnen, door andere mensen de gave van de Heilige Geest te verkopen. En Petrus zegt: "Je bent een bittere gal, een samenknopsel van ongerechtigheid, Simon. Bid tot God, dat Hij het kwaad vergeve." Filippus had het niet gezien.

Op een ander plaats lees je: "Sommigen hebben schipbreuk geleden in het geloof. Die zijn uitgevallen, afgevallen, en er is niets meer van terecht gekomen. Himeneüs en Filetus, die zich van de waarheid hebben afgewend en die zeggen dat er geen opstanding is." Geen lichamelijke opstanding. Dat waren mensen die zijn in goed vertrouwen aanvaard door de kerk, door de apostelen. Die hadden belijdenis gedaan dat Jezus Christus de Heere is. Ze hadden hun zonde beleden.

Kun je daar nu wel echt van op aan?

Je hoeft niet te zeggen: Je liegt het! Helemaal niet, maar kan dát nu de grond zijn, de inhoud van je gelóóf: Ik ben een ander mens, ik ben veranderd, ik ben van de kroeg in de kerk terecht gekomen, vroeger deed ik zus en nu is het zo?

Kun je op grond dáárvan geloven?

Kan dat de zekerheid, de inhoud zijn?

Of geloof je eigenlijk, zonder dat je het beseft, (de Heere maakt dat wel in orde) in je ervaring? In je bekering? In wat je hebt meegemaakt? Dat kan ook! Of in je geloof?

Als je behoort tot de fanatici, die geloven in hun geloof. Er komt geen kruimeltje gevoel of wat dan ook bij. Maar ze bidden drie keer per dag of nog meer, enzovoorts en ze houden een bedevaart en noem maar op. Maar het zijn toch vaak zulke fanatici, er zit geen kruimeltje waarachtig gevoel in, nee. Hun god is een onverbiddelijk, onverzettelijk god.

CATECHISMUS ZONDAG 7 VRAAG 22

Nu zal het voor de één misschien niet meevallen, wat de Heidelberger zegt.

Mij is het wel eens vreemd overgekomen. Ik heb echt wel, - ik moet eerlijk zeggen - een poosje nodig, en nog, om er nu echt blij mee te worden. Want ik heb ook wel eens gezegd: De Bijbel, ja, natuurlijk, de Bijbel, maar - ik zal je precies een voorbeeld geven, dat kan ik nu echt uit de praktijk van het leven zeggen, toen was ik geen 10 of 12 jaar meer, maar toen was ik ouder - maar Heere zou U alstublieft nog eens een keer tegen mij iets willen zeggen? Je hebt niet eens in de gaten hoe groot je verbeelding is. Je meent het allemaal echt. Je meent het als de tranen over je wangen lopen en als je gaat zingen:

'Gij weet, o God, hoe 'k zwerven moet op aard;
mijn tranen hebt G'in Uwe fles vergaârd.'

Je zit van de hoogte in de diepte. Ik geloofde ook dat ik het Woord van God zou bedienen. Maar ik wilde toch graag iets wat je híér écht zéker wéét. Dus, wat deed ik: Heere zou U alstublieft eens één keertje Als U dát doet, dan zal ik aan alle mensen waar ik kom vertellen dat U écht de levende God bent, vandaag nog! Maar zou U dan eens één keer bij mij willen komen, op zolder, waar ik nu ben? Alstublieft.

Of net als bij Jacob, toen U bij de Jabbok kwam om met hem te worstelen en toen U hem zegende?

Of misschien kunt U mij een droom of een visioen geven, dat ik voel, dat is Gód, dat is de Heere!

Tegelijkertijd komt er dan een stem in je hart, die zegt: Ja, dat deed God vroeger wél, maar nu niet meer. Vroeger, bij Abraham, Izak en Jacob, dan kwam God zó, in dromen en noem maar op, maar dat doet God nu niet meer. Dan zei ik tegen die stem: Ja, maar het kan toch nog wel één keertje? Ik heb wel eens van mensen gehoord die ook een stem hadden gehoord. En ik heb van een dominee gelezen die zei: Als je dat niet gehoord hebt, dan is het niet goed, je zult wel degelijk een stem horen. (Ik zei het toen heel wat jongensachtiger en kinderlijker dan dat ik het nu zeg, maar we begrijpen het wel). Maar dat ik één keertje een stem mag horen, als ik dat beleef, dan zal ik zo'n vastigheid hebben, dan zal ik nóóit ergens aan twifelen. Als de Heere dat nog één keertje wil doen.

Ja, werd er gezegd in mijn hart, "God voortijds op velerlei wijzen met de vaderen sprekende, door mondelinge aanspraken, enzovoorts, heeft in deze laatste tijd tot ons gesproken door de Zoon."

Ja, ik denken Ik zei, Ja maar, Heere, Paulus heeft U toch ook nog gezien? En Stefanus heeft ook gezien, zijn aangezicht glansde van blijdschap toen hij daar stond voor de hoge raad. Zoiets kan toch nog wel? U kunt toch wel iets doen, dat ik, als het ware, door een venster heen mag kijken, dat ik U zie? Eens één keertje kijken naar de andere kant?

En toen was het net of de Heere God boos op mij werd, net of dat Hij zei: Je bent een zeur! En weet je wat de Heere God toen zei, (niet met een hoorbare stem, maar het was het Woord van God) heel streng, heel ernstig? "En gij hebt het profetische Woord, dat zéér vast is en gij doet wel dat ge dáárop acht geeft, als op een licht schijnende uit een duistere plaats."

Toen heb ik het nóóit meer gevraagd, nooit meer. Ik durfde niet meer ook.

CATECHISMUS ZONDAG 7 VRAAG 22

"Gij hebt het profetische Woord!"

Wat is de inhoud van het geloof?

Ik, ik, ik?

Nee, al wat ons in het Evangelie, in de goede Boodschap, in het Woord van God, belóófd wordt.

Ja, laten we nu eens het woord ook bedenken: "Wat ons in het Evangelie, de blijde, goede Boodschap BELOOFD wordt."

Daar kom ik nooit in uitgedacht, in dat woord 'BELOOFD wordt', want je kunt zeggen: ja maar, beloofd, dat is nog niet; beloven moet toch vervuld worden.

Als iemand je wat beloofd, dan kun je toch pas weten als je het echt krijgt. Dan zeg je: Ja, nu merk ik dat ik niet voor niets op jou vertrouwd heb of op jou gehoopt heb, nu merk ik het.

En hoe is het nu met een Christen?

Wat moet die weten?

Waarom zal die geloven?

In wat hem BELOOFD wordt!

Nu kom je op een moeilijk punt!

Nu kom je hier: ja maar, het zijn toch dingen die je KRIJGT?

Je KRIJGT toch de Heere Jezus Christus?

Je KRIJGT toch iets van Zijn liefde?

Je KRIJGT toch de vergeving van zonden?

En tot op zekere hoogte is dat waar. Anders zou je nooit blij zijn en dan zou je nooit over alles heen mogen kijken, in de zin van: Ja, ik weet en ben verzekerd.

Maar nu eens eerlijk: Zijn niet bijna alle dingen, laten we zeggen - behalve de Heere Jezus Christus, dat is een levend, werkelijk persoon, die op aarde heeft geleefd, geleden en gestorven is - zoals vergeving van zonden, wedergeboorte, heerlijkheid, rechtvaardiging, dingen die wij grotendeels in hóóp ontvangen.

Ik bedoel: Je kunt het toch niet uit je zak halen?

Je kunt toch niet zeggen: Kijk dat is mijn vergeving van zonden of dit is mijn rechtvaardigmaking?

Waar ligt nu de zekerheid dat het nu echt zo is?

Dat als jij blij gemaakt wordt met: "Maar bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt."

Als je waarachtig blij gemaakt wordt, zodat je uitroept dat niets je zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Heere.

Hoe weet je dat je je niet vergist?

Want morgen is het misschien weer weg, die blijdschap.

Is het geen hallucinatie?

Is het geen psychische ervaring, die door allerlei factoren bewerkstelligd wordt?

Hoe kom je daar nu uit?

Ik ben er achter gekomen, maar dat is iets persoonlijks, dat hoeft niet voor iedereen op te gaan, dat ik wel eens denk: Ach ja, ik heb dat wel gezegd, ik heb dat wel zo aangevoeld, maar voor mezelf is dat nu echt zo?

Ik ben wel eens bijna wanhopig geweest, dat ik denk: is er dan helemaal niets waar je op aan kunt?

Wat is nu waar?

CATECHISMUS ZONDAG 7 VRAAG 22

En dat het Woord van God tot mij kwam: "Die in de Zoon van God gelooft, die heeft het eeuwige leven, maar die de Zoon ongehoorzaam is, de toorn Gods blijft op hem." Het was net alsof God zei door dat Woord: Och al die verhalen, dat is wel mooi, dat kan wel aardig, dat kan wel gezellig zijn, enzovoorts, als je mensen met veel animo er over hoort praten, maar je moet het ook maar met een korreltje zout nemen, je moet je er maar niet op verkijken, als iemand zo zeker, omdat hij heeft dit en hij heeft dat en al die verhalen, als dat een keer verkeerd uitpakt, dan moet je niet wanhopig worden, want daar gaat het NIET om.

Het gaat om HEM! HET GAAT OM HEM!!!

Het gaat in principe NIET om de CHRISTEN, maar om HEM, in Wien hij gelooft!

Het gaat niet om MIJN VERKORENHEID, dat ik verkoren ben, maar het gaat om die van eeuwigheid Zich verkiezende en Zich ontfermende GOD!

Daar is HEEL wat voor nodig om ons daar bij te brengen en bij te houden. Dat is gewoon een levensles, als je oud wordt ook zelfs!

Dat er nu maar één zaak is, die we dienen te weten door het geloof: NIET IK, MAAR WAT GOD DE HEERE HEEFT BELOOFD!

Zodat, al ben je morgen niet blij en, ik zou bijna zeggen, al vindt je geen kruimeltje geloof en al voel je jezelf een liefdeloos monster voor de Heere God en een biddeloos monster (en dat missen de meesten, 't is spijtig dat ik het zeggen moet, maar je merkt het, oud en jong, hoor) dat je zegt: deksel erop, niet teveel aandacht aan besteden. Ja maar, dat ben je toch zelf? Ja, dat ben ik zelf. Ik ben dat. Maar dat is al erg genoeg en daar kom ik ook nooit uit, als ik niet vanuit een andere kant bediend wordt, wat GOD zegt: IK zal uw stenen gans sierlijk leggen; IK zal u een nieuw hart geven; IK zal maken dat je op Mij vertrouwt, op Mij alleen; IK zal alles zo maken, dat zwart maak IK wit en die schuld doe IK weg en IK denk er niet aan.

Kijk, dat is het WARE, dat is het WAARACHTIGE!

ZO ALLEEN!

Dan kom je pas terecht, eigenlijk, bij de aard van het geloof.

Want de aard van het geloof is niet: Ik voel me op een ogenblik zo blij, zo opgewekt. Ik zou bijna zeggen, dat is geen kunst, om dan te zeggen: Wat is de Heere goed, en: Ja, ik mag wel geloven dat ik een kind van God ben.

Ja maar Nee, dan denk ik aan die Noor of die Deen of Fin, een Fin, ??????, die zegt: "Als je met je voeten in de hel zou staan, zo'n ellendeling, zo verloren, zo veroordeeld, dan nog: Hij is om Christus wil mijn God, Hij heeft gezegd: De hel zal je niet overstromen, het vuur zal je niet verbranden. Nu ja, al brand ik dan af, het is voor Zijn rekening, want Hij heeft het gezegd, Hij heeft het beloofd: Ik help u, ook ondersteun ik u."

Een gevoelige aandoening kan wel gepaard gaan met geloof, maar het geloof gaat niet altijd gepaard met die gevoelige aandoening, dat je je tegelijkertijd zo verlost voelt en dat je je tegelijkertijd zo blij voelt.

Hij heeft het gezegd!

Weet je wat, als je ouder wordt, de grootste ellende is, vaak, in het gewone leven?

Dat je nu die enige zekerheid, die enige vastheid, die ware inhoud van het geloof, wat God beloofd heeft, dat je daar nu je armoe in opdoet, dat je bij het eten kun nog niet eens met fatsoen een stukje lezen en als je op je kamertje zit kun je het niet en je kunt

CATECHISMUS ZONDAG 7 VRAAG 22

het nergens. Dat je zegt, stilletjes: O, God, wat ben ik toch een ellendeling; dit is Uw brief, dit is de garantie, dit is de zekerheid en ik kan niet lezen en ik zit daar maar als een blok en als een stok zit ik er bij, in plaats van dat ik op zou springen van vreugde.

Dat wordt je schuld, die beschamende schuld, zodat je niet zo makkelijk over anderen spreekt, van ja maar, dat bijbellezen dit en dat bijbellezen dat; je komt bij jezelf terecht, dat je een mens bent uit de aarde aards en toch voel je dat het daarheen moet.

Ik wel.

Ik voel dat het daar heen moet, dat de Heilige Geest net zo lang doorgaat totdat ze liggen te apegapen en dat we helemaal niets hebben: "Op Uw Woord heb ik gehoopt, Uw toezeggingen hebben mij levend gemaakt, Heere, laat me hierop sterven, laat me hierop gaan, op Uw Woord."

Kijk, en nu komen we gelijk bij de kern: "Al wat ons BELOOFD wordt."

De Heere deelt wel een beetje rente uit, hier en daar, en de één wat meer dan de ander, maar uiteindelijk, de hoop die gezién wordt, is geen hoop. Als we het zien, als we het kunnen tellen, waarom moeten we het dan nog hopen?

Maar nu verwachten wij het met lijdzaamheid.

We schreeuwen tegen alle twijfel die tegen ons afstormt in; Dat is nu het GELOOF!

Geloof is niet iets doms. Vlees noemt geloof dom, onberedeneerd, ongefundeerd.

Maar de Geest wil het daar juist brengen, al zouden ze nu duizend dingetjes neerzetten, dat de Bijbel geen gelijk heeft, dan zeg je: Mensen het spijt me wel, maar de Bijbel heeft toch gelijk, al klopt er niets van, al die dingetjes, zagezegd, die jullie opgegraven hebben of wat dan ook en als het wel klopt, het interesseert me niet, het is interessant om te lezen, maar God is de waarheid.

Kijk, en dat is nu een stukje bevinding.

Want bevinding betekent letterlijk: 'beproefdheid'.

De beproeving uws geloofs, die veel kostelijker is dan die van goud.

Dan zegt hij soms lachend of jankend: En tóch Heere God, en tóch

Hij kan er niet van af, God laat hem niet los, dat is het diepste geheim. Daarom is de inhoud van het geloof NIET iets dat IN ONS is, 't is NIET MIJN INHOUD, want dan, al betekent het iets anders, maar dan zou je terecht kunnen denken aan die profeet Ezechiël: "Graaf dieper, mensenkind en gij zult nog meer gruwelen vinden."

Het geloof heeft ONS NIET ALS INHOUD: MIJZELF, met m'n ups en downs en m'n afwisselingen en m'n pessimisme en optimisme; het telt eigenlijk allemaal niet mee, het speelt wel een rol, maar 't telt niet mee!

De inhoud van het geloof is het Heilig Evangelie, is God Drieëinig, is Jezus Christus, het vleesgeworden Woord.

DAAR ligt de zekerheid, de vastheid, de onveranderlijkheid van Zijn wil. Hij heeft het beloofd en gezworen bij Zichzelf.

Maar we moeten er doorheen, hier door het leven.

We moeten er doorheen, met alles wat erop en eraan is.

We moeten er doorheen, met alle onzin van onszelf en met alles wat ons bezighoudt en verbijstert,
we moeten er doorheen.

CATECHISMUS ZONDAG 7 VRAAG 22

Maar het veilige kompas is: UW WOORD, is zeer gelouterd in een aarde smeltkroes, zeven maal.

Kijk, en kun je er dan een beetje inkomen als je in het Oude Testament die Psalmen leest, psalm 119 bijvoorbeeld, elke keer UW WOORD, UW WOORD, UW WOORD!

Nu, God geve, geliefde gemeente, dat wij daar iets van - ik ben maar weer een heel klein stukje gekomen, maar misschien gaan we er nog één keer, tot slot, aan verder - maar dat je dit vast onthoudt, DE INHOUD: NIET IK, HIJ IS DE INHOUD VAN HET GELOOF en anders loop je vast, want dan zit je alleen maar in 't verderf te roeren, in een put, daar raak je tenslotte bewusteloos en verdoofd van, je gaat er van overgeven, je krijgt diarree, van alles en nog wat, krijg je, geestelijk gezien.

Maar nu, denk aan Lodenstein, de mysticus:

(Met een kleine variant) 't Hoofd omhoog en 't hart naar boven
Hier binnenin is het niet
Het ware leven, lieven, loven
Is daar waar wij de Heere Jezus Christus in het
Heilig Evangelie, als de onbedriegelijke Zaligmaker,
door het geloof, omhelzen.

AMEN